

De duobus Articulis, 6.º et 7.º à Sta synodo oppositis circa sacra^m. ordinis
censura, in qua duo controversiis terminantur. Altera de sacra unctione
legis alijs ceremonijs, quibus ecc^lia in ordinandis ministris us^a est saltem.
Altera de origine ep^osc^o ac sacerdotalis plebis, et de comparatione utriusq^{ue}.

Art. 6.us examinandus.

Unctio nō solum nō requirit in ordinu traditione, sed eē
permissam et cōtēnēdam, similiter et omnes alias ceremo-
nias, et per ordinationē nō cōferri sp^us s^{an}c^tus, prout impetiret
ep^os, cum ordinant, dicere accipite sp^us s^{an}c^tus. 1.

Art. 7.us

Ep^os nō esse presbiteri superior, ne habere ius ordinandi, aut
si fieri, id illis eē cōe cum presbiteris, ordinationesq^{ue} ab ipsis
factas sine plebis cōsensu irritas eē. 1

De veneranda sacerdotum ac Pontificū ordinatione, deq^{ue} utriusq^{ue}
plebis excellentia nunc differendum est, ij. n. astruunt nobis
satis obaerunt, super quib^{us} cum novis quidē hereticis, sed q^{ui}
olim adumbrati fuerūt disputare cōpellimur. Convidēdū
siquidem cum Aptica sede cum sacra^tis ep^osc^o deprimatē.
cumq^{ue} m^odo magis q^{uam} prefaturas ambiant, ut t^{ri} pontifici,
bus infesti videant^{ur} sū subiacentē nulli ordini uel digni-
tati pacendum existimant, tantaq^{ue} mentis cecitate cali-
gant, ut maluerint Tartaream illam cōfessionē (ad quā
festinant) teris inducere, uti nullus honor sed semper
nūc honor inhabitat, quam celesti lumini attendere p^{oss}unt.

dictis casu. ut astroz acies ordinare ad scribi, eius qz uero capiti
summi sacerdoti (ut equum erat) subesse, quos ego dum cogito, video
video antiquos illos ueritatis perturbatores, qui obstanti asserunt
libertatis (sed ueris inanis Populi grae inuendi), aduersus Ele
lmi sacerdotes dicere auffsunt, sufficiat uobis, qz ois mu
tudo stoz est, et in ipis est drs, cur eleuamini sup populum
dmi? nam quid aliud isti clamant, aut molunt? sacerdoti
dignitatem ad laicos feminasqz detrahentes, nisi preceptum
illis a paucis sacerdotibz, quos illi uictos et coronatos appella
platen oibz a Chro concessam? Et ne a suis antiquis pro
Dassan et Abrio filijs Eliab, ij filij Belial degeneres videant
hoz cum illis gesta composita. Conueniunt Moyses et
cum synagoga proceribz ad ostium tabernaculi ad apte pla
tam dicturi uocati sunt et illi ad concilium, noluerunt uenire
id cauantes Moysen et Ario dnm usurpasse, hoc est qd ca
nere in pntiaz licebit attendenti qz conueniunt ecc. p
summi sacerdotes, edito adsum undiqz ea qz prelati, ab
et reges oratoribz directis uocati sunt et ij, atqz adeo da
cis fide puca noluerunt uenire, insuper conuictis laesum uos
culi iudices, qui pro stoz salute et uia reliquistis erro ipse
super intendere parati estis, si modo resipiscere uoluerint
quid tandem futurum? nempe ut ^{eor} vltis diuina corrigia
quos uia no flexit humanitas, atqz in sigm rebellium ful
israel uirga Ario ad stancius relata flores frondes, nouos qz
fructus subito germinet, ut de summi sacerdoti primatu
futuris epouibus sit dabitandi occasio. spero inqz, fore
ecc. plas, que uirga est equitatis summi regis Chy, ad
scrip. testimonijs examinata, antiquis traditio qz facta
stoz Patrum senijs confirmata illustri uenturij seculi

nu. 16.

v. 5.

ps. 109.

cunctas, et perspicuum sit vobis dum taxat creditam esse
virgam virtutis, quam misit dñs ex sion, ut per ecc^{le} prelatos
dominet ipse in malis inimicor^{um} suor^{um}.

Presentem itaq^{ue} disputationem, quam eius gr^{ati}a fretus aggrediar in duas
partes distribuendam censui. 1ª investigabimus que utilitas, que sit ceremoniar^{um}
necessitas, quibus utitur Eccl^{esi}a in sacrandis ministris, quid etiam in singulis
Ordinum gradibus sit sollemnus observandum, que de 7. ordinibus existimatio fu-
tura sit. in 2^a ea qua Ecclesiastica potestatis ortum optinemus, quantum Episcopi
sacerdotibus presbiteri Divina institutione, cum tamen Ep^{iscop}atus non sit distinctum
sacramentum. ac deinde sine prejudicio Sum^{mi} Pontificatus illis hanc excellen-
tiam a Chr^{isto} concessam esse. A. 6. igitur exordium sumentes ad eius explica-
tionem tria nobis veluti fundamenta præiacenda sunt. ex quibus eius imple-
tas perna esse poterit. 1° quamvis sacre potestatis celestis munus a Chr^{isto} eiusq^{ue} Ap^{osto}l^{is}
acceperit eccl^{esi}a, non tamen enim modum habet conferendi, quo aut ipse Chr^{ist}
aut Apostoli usi sunt, hoc explicandum est potius instar principij, q^{uam} p^{ro}-
bandum; e quidem Sacramentum Ordinis a Chr^{isto} p^{er} Apostolos Ecclesie traditu^m
fuisse locutissimi viri, qui circa priores articulos disputarunt abunde osten-
derunt, explicans aut^{em} prorem huius partem certum asserimus quod Chr^{ist}
dñs non solum virtute Divina verum excellentia potestatem, qua præditus
erat effectum Sacramenti potuit absq^{ue} verbali sacramento conferre. sicut para-
litico absq^{ue} sacramentali cõfessione ~~præter~~ donavit, et Ap^{osto}l^{os} in sacerdotes creavit
per illa verba Hoc facite in meam commemorationem, ut ab Sac^{ra} sancta Synodo
precedenti Sessione diffinitum est, quibus tamen Eccl^{esi}a nunc non potest tra-
dere hanc potestatem. Summum Patrem instituit per illa verba Pasce oves
meas. nunc aut^{em} non eo modo prelati consecrantur. illi tanq^{am} dñs legi non
suberat, alij iuxta prescriptas regulas operari tenentur. De Ap^{osto}l^{is} idem.
alibi tamen ratione censendum a principio Evangelice prædicationis forsitan
confirmantis sacramentum p^{er} solam manus impositionem conferbant
anteq^{uam} Crismatis esset usus. Item et baptizantur in nomine D. Ihesu, quo
gloriosum illud nomen ante somnibus inuisum fragraret ut effusum un-
guentum inciperet. at neutrum Sacramentum ut probabiliter habet opinio
ad eum modum posset nunc perfici, utq^{ue} cetera visam, manifestum est Ap^{osto}l^{os}
per solam manus impositionem Diaconos creasse cum nondum Evangelium
litteris mandatum esset. qui tamen ordo p^{er} libri traditionem nunc conferitur
horum omⁿium una est ratio, quod aliud exigebat infantia nascentis eccl^{esi}e,

Matth. 9.

Luc. 22

Jo. 21

aliud perfectio adulta. recipienda sunt igitur Sacramenta a S^{co} per
Apostolos: modus autem seruandus non quem illi sub id tempus seruabant. sed
quem futuro obseruandum tradiderunt.

2^m

Fundamentum inter sacramentum ordinis et alia s^c puora hoc discriminis est quod
illa ad spiritalem uitam suscipientium potissimum destinata sunt sicuti per ea
gradatim discurrunt facile patebit. At uero sacramentum ordinis maxime ad
proficiendum alios ordinatur. Quapropter s. Rom. 4. d. 29. dicit quod prime
palis effectus huius sacramenti est character spiritualis, non immemor quod
grā Sabituaalis prestantior sit, q̄ character. 2^m se. tamen respectu. finis ad
quem Sacramentum ordinatur, principaliter est p̄as. gratia n. dat adiectum ad
cepte p̄ndatis. Vñ ad Conc^m Floren^m locuit, quod effectus huius sacramenti est
augmentum grāe, ut qui sit idoneus minister. Hinc manifeste colligitur quod
tertia et forma huius sacramenti tales debent esse, quibus operatio in alium ex
euerda significari possit. uñ et ordo appellatur, quo respectus ad alium hui
lius intelligitur; sterniturq̄ ex his uia ad cognoscendum que ceremonia
p̄re ceteris necessaria

3^m

Fundamentum ex ceremonijs sensibilibus, quibus in ordinum traditione utitur
ecclesia dimissis uerbis, que sacramenti sunt forma tria genera colligere pos
sumus s. impositio manus Epi, qua utitur ecclesia in ordinatione Diaconi, sa
cerdotis, et Epi. nam subdiacono non imponitur manus sicut constat ex
Conc^o 4. Cartaginensi can. 5. ubi textus capituli p̄. de sa. non utim. ubi Sabitu
consultum Pontificem esse de eo quod omitta fuit manus impositio in ordina
tione cuiusdam sacerdotis et Diaconi. 2^a ceremonia est unctio que fit in
ordinatione sacerdotis oleo sancto sine manus et capitis que unguuntur Eris
in consecratione Epi. 3^a ceremonia est exhibitio matris corporalis cum
cactu recipientis, que omnia sancta uenerat ecclesia, at haeretici et nichil
et perniciosa esse dicunt. De quibus singulatim disseremus. ergo ab unctio
incorantes sit i^a e. sacra unctio, qua ecclesia utitur in ordinandis membris
utilissima est, sicut et impositio manuum, et reliqua ceremonia tantum ab
ut contemenda sint, aut perniciosa. i. pars de unctioe ibidem exemplis Patri
utriusq̄ testamenti comprobatur Patriarcha Jacob huius unctiois ueluti
primas lineas duxit qui post reuelationem in somnis acceptam suggest
mane, tollensq̄ lapidem quem capiti supposuerat erexit in titulum

gene. 28

30

Mar. 6.

Jac. 5.

1. 20

2. 10

ps. 132

3. 20

2. Cor. 1. et 2.

oleum desuper, quod per modum unctionis factum fuisse ipse dñs n̄ratur
 qui apprensus ei ait. ego sum Deus Bethel ubi unxisti lapidem. 2^m ex^m est
 ubi de reliqua qua Moysi factenda praecepit dñs. Facis inquit unctionis
 oleum sanctum unguentum compositionem unguentarii. nec designatur
 Aromaticor, species, et cuiusq; quantitatis mensuram prescribere
 De unctione vero Regum, et Prophetarum perua sunt exempla ut
 non sit opus unum, aut alterum recensere ex nouo test. duo etiam
 exempla producamus. mar. 6. legitur Ap̄tos oleo unxisse infirmos quāq;
 fuit praeludium potius esset sacramenti instituendi, q̄ sacramentalis
 operatio. 2^m exemplum est Jacobi infirmator quis in uobis r̄ orent super
 eum ungentis eum oleo ubi sacramenti unctionis ritus denunceratur.
 Praet̄r Ec̄ oportet rationes inducere, ut non solum factum, sed facti r̄o
 constet Res quae Deo dicantur, oportet in summa ueneratione et precuo
 esse ueluti separatas a cōi usu, diuinoq; obsequio fac̄atas, sicut in tem̄
 plis, altaribus, alijsq; uasis, quorum in sacrificijs est usus, Ec̄ aut̄ de
 dicatio comodissime fit per unctionem odorati unguenti ut uidelicet
 res illa excitet animas conturbantium et intuentium in reuerentiam
 diuinae maiestatis propter quod homines qui ad excellens aliquod opus
 assumuntur aptissime sacrantur unguento. 2^a ratio specialior est in
 nouo testamento ubi Cr̄us, ut nomen indicat ^{font} et origo omnium Charismati
 ueluti caput sanctificatum gratiam diffudit in omnes, ut unguentum a
 capite et in bac̄am caron, et usq; in oram uestimenti p̄fluxisse m̄lli
 gatur, illiq; ferant acceptum sacerdot̄s et ministri noui testamenti
 quicquid honoris pot̄s et sanctificat, acceperunt 3^a r̄o sumitur ex Innoc
 3. c. uni. de sa. unct. is loquens specialiter de unctione Crismatis quod
 oleo et balsamo confectum est docet per oleum conscientiae n̄ror ex
 plicatur, ut ea sit in terra puritas, qua dicere possunt cum Ap̄to gloria
 n̄ra Ec̄ est testimonium conscientiae n̄rae. In balsamo, quod per honestam
 conuersationem fragrare discant, ut cum eodem Pau. dicere possunt
 Cr̄o bonus odor sumus. Unguntur quidem manus sacerdotis ut sit actio
 praecipua. Ep̄scopi uer̄o, quia ad altiora dedicatur sacrantur manus et

caput, ut contemplatione sit suspensus, et actionis laborem non effugiat,
quod uero. Ecce non solum Sumana ratione, sed Diuino afflatu ab antiquis
Patribus accepta ecclesia innumera tribuantur Doctorum monumenta. Tres
duntaxat sumus rei testis inducam. Pontifex quidem illos, ac martyres, qui
omnis ritum unguendi tradunt ab Apostolis indultum, et illos Diuina
lege accepisse. 1. testis d. Dyoni. s. c. ecc. hierar, ubi ritum tradens con-
crandorum ministrorum docet, quod sacri consecrationem unguenti Apli a
Diuina lege acceperunt 2. testis Anacl. Papa qui ep. 2. ad orientales ep.
cuius habetur fragmentum 75. dicit d. can. ordinationes eadem penitus testatur
quod ab Aplis accepit ecc. ministrorum unctioem, 3. testis d. Fabianus
qui 2. ep. et ad orientales epos, et habet. de con. d. 3. e. literis, docet quod
ritus conficiendi Crisma in uena uini ab Apostolis, et successoribus acceptus
fuit, et quod illi didicerunt a Dno, et ita obseruatum fuit semper ab
quod ille in futurum obseruandum precepit. Ventrianda ergo est sacra-
mentis, ut illis magis ministris qui sacrantur, et intuentibus, et nullatenus
perniciosa ut heretici calumniantur. Nec mirum quod animalia carum
manicipia spualia Ecce unguenta non odorent

Dyoni.

Anacl.

Fabian

Juan. 2.

Gen. 48
Deut. ult.

Hebr. 6.

Conc. Carthag.

2. 20

Jam 2. loco de impositione manuum eodem ordine discedendum. Primus
(quod sciunt) manuum impositione usus est idem Patriarcha Jacob cum iam
moriturus nepotis benedixit filios Joseph bona eis predicens manus ca-
pitibus imposuit. alterum exemplum habemus in Deut. ubi legimus quod
Moyses imposuerat manus super Josue, quem proficiebat Israeliticus populus
ideoque spiritu forti his legitur plenus esse. Et in nouo Testamento hoc
est usus; unde inter fidei rudimenta recenset Aplis impositionem manuum
Non rursus ait iacentis fundamenta penitentiae ab operibus mortuis
ad Deum habitum, doctrina impositionis quoque manus, quibus uel
uobis sacramentum confirmationis uoluit intelligi. Idem habetur Conc.
Carth. 4. in primis quinque canonibus, ubi praescribit modum ordinationum
quae per manuum impositionem solita sunt fieri addenda sunt etiam
cur ecc. Eunc ritum seruauerit. 1. plurimum docet inter duos ecc.
gradus maximam esse concordiam ut maiores inferioribus preficiantur,

99 134

inferiores maioribus subesse discant. quod tradit Greg. Epus ad Epus
Gallie, vinculo enim dilectionis, atq; obedientie membra diuersa facili colli-
gantur; at impositione manuum quasi symbolo beneuolentiae affectus prela-
torum subditis manifestus est, qui etiam admonent humilitatis, quam
ad maiores seruare tenentur. Huic adde 3^{am} quod per hanc impositione
manuum intelligere possunt, qui ad nouum opus exequendum sacrantur,
quod uirtutem operandi non a se habent, sed a superioribus mutuati
sunt. et illi ex supremo capite. Est enim manus auctore Arist. organum
per coeteris operantui, cuius prouide talia efficacia praestandi opus
apte designatur. Et etiam 2° admonere pot eos qui sacris inuitantur,
ne de accepta pte saepebiant. Imponuntur enim us, quae ad maiora
quedam euehantur. Nempe, ut attendant se aliorum egere auxilio
tantoq; in maiori periculo uersari, quanto eminentiorem ordinis
gradum adepti sunt. Quare Diacono dextram manum solum impo-
nit Epus, utramq; sacerdoti, at Epus consecrans Pont. et assistentes manus
imponit, quod suprema dignitas est. Pluribus opem ferentibus indiget
nec quisq; sic alijs eminet, ut non sit alior, cui ministerij suscepti roem
reddere oporteat. Verum his adnotandum uideo quod non ubiqueq;
mentio est de manuum impositione in sacris literis credere oportet
nouum sacramentum collatum esse. Perspicuum est enim cum Ana-
nias manus imposuit Sauls nullum tradidit sacramentum sed ecclesie
noie hoc signum, ut filium recepit Anti. baptismum enim nullum sa-
cramentum recipi pot. Alterum exemplum est Act. 13. ubi legitur
quod Antiochia Presbyteri et Doctores qui adierant accepto spūsco
responso praecedentibusq; ieiunio, et oratione Paulo ac Barnaba im-
posuerunt manus ut esset ad praedicandum gentibus, ego mihi persuadere
non possum ibi in Epus ordinatos esse etn alijs contrarium conserant, et de
Paulo res uidetur aperta cum ipse dicat Paulus Apollolus non ab ho-
minibus, nec per hominem sed per Iesum Chr. et cap. 2. qui uidebant
aliquid esse nihil mihi contulerunt, et si a Petro et Ioanne nihil accepit

3. 20

Act. 9

Act. 13

Gal. 1. et 2.

minus credendum est a minoribus ordinatum fuisse longo post tpe:
praesertim cum ante illum diem iam usq; ad Arabiam pervenerat, mul-
tisq; alijs populis predicauerat nec credendum est sine aucte confere-
omnia sacramenta id fecisse Barnabas etiam praclarum ante id
temporis habebat testimonium praedicationis et fidei. quapropter ma-
nuum illa impositio proficiscentium ^{bene.} ~~in~~ iudicio quaedam est oratione
conuicta, quod ipsa uerba testantur imponentesq; eis manus dimiserunt illos

De reliquis ceremonijs idem iudicium est quod nulla sit tam exigua, quin
aliquid utilitatis afferat. una cruceis impositio silentio non est praeterinde
cuius fuit tanta sollicitudo ut Stephanus Papa de con. dis. s. c. nunquid
insinuet quod omnia sacerdotalia munera cruceis signaculo conferenda
sunt, adeo ut uideatur non reputare sacramenta quae sine + signaculo
fuerint collata: Non quod existemus signu + ad efficaciam sacramenti
necessarium esse confirmationis sacramentum exceptum uolo quod milites
uexilli sub quo pugnaturi sunt imaginem accipere debent. uoluit itaq; ⁱⁿ
necessitatem legis imponere conferentibus ministris huius rationem nobis
indicat Leo Papa s. de passione cum ait quod crux fons est omnium bene-
dictionum, et origo omnium gratiarum, et ideo sacramenta gratia signu
+ perficiuntur

quamuis ergo praeter spualium rerum significationem nihil aliud habent
huiusmodi ceremonie ueneranda nobis essent ut plurimum utiles more
ad eleuandam mentem ad illa, quorum symbola suat; Verum si ad huc
exigat An illi actus qui solum sacramentales sunt aliquid uirtus operentur
Nec licet non habeant uim conferende nouae gratiae quod soli sacramenta
nouae legis obseruandum est: tamen ex uirtute Diuini spiritus auiscent
efficaciam habent excitandi mentem, affectumq; suscipientium, ut uirtutes
eors melius disponantur, ad principalem sacramenti effectum ut s. t. d. 4.
24. q. 2. ar. 3. apertius tamen Anacletus 75 dist. c. ordinatus ubi dicitur
quod omnis sanctificatio a spiritu sancto est cuius inuisibiles uirtutes sancti
crismati est permixta. Cyprianus lib. de unctioe crismatis sanctificatio

signu +

s. Tho.
Anaclet.
Cyp.

iam non propria sua prebet effectum sed uirtus Diuina potentius ope-
retur, adest ueritas signo, et uirtus sacramenti, idq; de omnibus sacra-
mentalibus actibus censeere oportet, ut medium quoddam tenere ui-
deantur inter mera symbola, et inter sacramenta, que signa sunt simul
et cause: Ecce uero solum disponentia ad gratiam suscipiendam. Haskins
de sig. atq; utilitate, nunc uero de eorum necessitate dicendum est
Sit ergo principalis omnis ecc^{ca} potestas sensibilis materia traditione nec
confertur, quare ad sacramentum ordinis non ut accidentia quedam cere-
monia concurrunt, ad eam asserendam non sunt admodum efficacia
Crisi saluatoris exempla, quem ob excellentiam sp^s non oportuit de-
terminatis rebus alligatum esse. quam d. Aug^o l. 9. u. et nouiter c. 97
testatur quod ante ascensionem suam Ap^los ordinauit Ep^os impositione
manus, et certum quidem est sensibilibus signis et uerbis potestatem con-
tulisse cum in cena sensibilis ostendens quod fecerat subiecit hoc
factu in meam commemorationem, et in die resurrectionis traditurus po-
tatem remittendi peccata insufflauit in eos dixitq; Accipite sp^um sanctu
ut per hoc si Aug^o credimus ostenderat quod sp^us sanctus ab ipso sicut
a Patre procedit, aut forte quod is erat de quo ante uaticinatus fuerat
Propheta dicens sp^us labiorum suorum interficiet impium, quod uirtute sacra-
menti penitentia in hac uita incepit ex quo perfecturus tamen ultimo die
cum finali snia omⁿ cas diudicauerit, de Ap^lis certissime constat semper
tradere solitis eam potestatem impositione manus hanc ceremoniam, si-
cut et plures alias a ueteri lege mutuati sunt, alia tamen sig^{ne}.

Verum quicquid sit de illo primitus seculo nram e^m adruui conc^m florenti
quo habetur materiam sacramenti ordinis id esse cuius traditione potestas
confertur sicut sacerdoti 2o. Natio quoq; firmatur, more Romanum semper
ita euenit, ut qui ad aliquam dignitatem euectur signis quibusdam sen-
sibilibus palam fiat, ut alijs sit conspicuum exempla in militia et in poli-

2^a conc^o

Aug^o

Luc. 22

Jo. 20

Isa. 11

2
3
circa gubernatione sunt passim obuia. at is qui ordinatur, ad dignitatem
ecclesie promouetur. Ergo necessarium est ut hoc signo aliquo sensibili
aliter ostendatur. 2° Plurimum refert ut potestas que confertur ad ma-
torum utilitatem illis ignotescat ut sciunt ad quem uelut ad iudicem
accurrant Potestas uero que ordinis traditur Sacramento in multorum
cedit usum nec potest commodius ostendi, quam per sensibiles materias
traditionem Cum enim multi sunt actus, ad quos exequendos sit necessaria
oportet ad designandum specialem determinata esse uerba, et subinde res
sensibiles determinata 3^a in ueteri lege si consulas inuenies quod
alia uestes summo sacerdoti alia comunibus erant, atque alia Leuitis mi-
nistrantibus, sic et alius consecrandi ritus ut l. hoc ostenderetur,
ad quod ministrorum assumebantur

1. 20
Hic iam dubitat quis forsitan an sit ex parte suscipientis oblata materia, nec in-
caltus n. absq. dubio necessitate precepti adstringuntur et Epus ad sacra-
dum quia ut minimum ambigi potest an sit ualidum sacramentum. at ex-
nere rem tantam discrimini non est absq. peccato sacrilegij, nisi forte mal-
ueritiam quemquam excuset. crediderim etiam ad sacramenti substantiam
esse nec. contingere materiam exhibitam. idq. tribus rationibus suadet
1^a ex consueta Pontificum sollicitudine, qui uniuersos admonent tan-
de re nec. sicut nos docuit usus neq. in hoc decipere, aut decipi cre-
est uniuersos 2° cuiusq. alteri ministri debet ex parte suscipientis
respondere uicissim passio uoluntario. actus n. acti. sit in parente dicitur
et exempla in alijs sacramentis rem faciunt apertam. ubi enim fuerit
aliqua lotio, oportet quod sit ablutio uoluntaria baptisati, alioquin
repugnat nihil actum est. Nunc uero sensibili traditione nulla pars
comodius respondet q. uoluntaria subiectio; ergo est nec. sensibiles conuen-

3.º quemadmodum nec.º est exhiberi materiam, ut plebi constet qua traditur potestas, sic etiam oportet sensibili signo patifieri munus inuentum acceptatum cum traditur. alioquin multa parum afferuntur, qua hoies multis de causis detrectare solent. sed nullo melius signo constare pot, quod uoluntarie sumit officium, nisi contactu symboli. Est ergo nec.º nec uincit quod in concilio Floren. solum fit mentio de traditione, nullam ratio de contactu: in uno signum correlatiuo, et reliquum intelligitur, accepto itaq; traditione intelligenda est.

Ex dictis si lubet per singulos gradus descendere perspiciu erit qua, nam ceremonia snt de subst.ª qua uero de perfectione sacramenti et ut relinquamus Episcopatum de quo in 2.ª parte futura est disputatio in sacerdotis ordinatione sacramentalis sunt benedictio, consecratio manus, de essentia uero traditio calicis sub forma prescripta, in qua non est de essentia quod dicat in noie Pnis, et Fely et Spissancti. quod ponit Conc.º Florentin. quia in Pontificalibus Sabellus in noie Dni ob idq; s. No. docuit quod inuocatio Trinitatis non est de essentia huius sacramenti. Dubium tri est an impositio manus sub illis uerbis accipe spum sanctum sit de essentia. Hinc enim apparet affirmatiua pars qua non uidentur illa tantum significatiua esse, sed efficaciam; ac proinde traditur noua ptas. in q.º tamen est, quia si est de essentia daturq; noua ptas spualis conferretur etiam gra, eaq; per signu sensibile. at omne signum sensibile quo gra, ptasq; traditur est sacramentum ordinis sicut pz ex diff.º Mag.º d. 24. erunt ergo duo sacramenta. perplexa quidem dubitatio, qua non satis dirimitur. de sac. non utr. c. i. et ult.º quia in coi decernitur nihil esse iterandum, sed cauti supplendum, quod incauti fuit pretermisum, erat aut omitta impositio manus. unde fatemur quod etiam ex sacerdotalis quod consecratione impressu est, tamen traditione calicis et ideo non iteratur ordinatio. sed adue in q.º relinquitur locus

Dubiu

an tradatur noua potestas; equidem libenter in eam partem penderem
quod traditur eo tempore saeculari ad absoluendum quodq; datur noua
gratia eodem ritu, idq; ab initio Ecclesiae. Haec uerba dicuntur quibus dominus
Eane potestatem contulit, apud omnes aut constitutum est quod Jo. 20.
potestatem contulit, quam ante non habuerunt, ad eiusq; usum spissandus
illis dedit. Ergo et ecclesia nunc per illa uerba et gratiam, et potestatem
confert. quapropter illa manus impositio non est de essentia, neq; illa uerba
accipe spiritum s. sed futuri admonent effectum, et symbola sunt eminentiae
q; accipit super alios ministros, ut quibus Dominici sanguinis dispensatio
credetur, quod quia multis nobis excellit munus subdiaconi solent sic
ordo appellari sacer, et subdiaconatus inter minores referri. est aut de
essentia traditio libri, sub illa forma accipe potestatem & ut ex eodem
Conc. Florent. colligitur. In ordinatione subdiaconi certum habemus
quod materiale sit de substantia, nempe traditio uacui calicis cum
gustis plenis. traditio uero libri et uerba illa accipe potestatem signa
sunt quidem ad perfectionem, sed non de essentia. Hic uero desiderare
loquor apertioem unde nobis uerba quibus sacer sic ordo traditur
primerentur, quamuis enim non sit credibile intolerabilem errorem
omnes ecclesias euasisse circa hunc ordinem ut non seruent propriam
formam, sic dubitandi magna est occasio. Nam forma debet exprime
re uim, siue potestatem quam minister accipit. Illa tamen uerba quae
dicuntur post calicis traditionem non singulis dicuntur secundum
breues Pontificalium, nec uidentur tam esse imperatiuae, q; indicatiuae
et admonitio ad rectam fidem functionem adeptae potestatis. Dicitur
uidetur quale ministerium uobis traditur admono uos & consulere
primde censeo antiquiora Pontificalia ut si quid forte memoria seruit
omissum est, ad pristina maius instituta reducat.

De minoribus Ordinibus satis fore arbitror quod unico uerbo consuit Flo. Con. ut
 in illis rebus, uerbisq; substantiam esse credamus quibus id ad quod desinunt
 mysterium precipue declaratur. Sed cur ergo hae tanta sollicitudine
 persequor si eos maior pars non a Coe sunt instituti. non inter sacram^{ta}
 computandi audui omnes minores intrepide reijcentes, alij de subdiacono
 idem censent, quin et Diaconatum in uis uocant. ne nihil noui dixisse
 uideantur, at alij sic contra reputant, ut haereticus notam uelint imprimere
 in negantes minores Sacramenta esse. Disputatis uix S. P. erit tantas
 inter nos dirimere controversias, quibus datum est cum spu ueritatis
 sententiam ferre, quam proinde omnes sicut rorem, aut caelestem imbrem
 spectabunt. tunc principes defumientibus uobis cessabunt loqui et digitu¹
 supponent ori suo, uocem suam cohibebunt, et lingua sua gutturi suo
 adhaerebit

Job. 29

Quod si uim qualecunq; id fuerit placet audire iudicium. Principio nollem
 omnia eadem censura decerni. neq; n. animi est probe institui, quod in
 disciplinis admonet. Philosophus eandem in omnibus exigere certitudinem
 deinde antiquioribus Concilijs multum in re Sac. deferendum censeo ex
 his aliena perpendisse, si uobis ulla ratio suaderi potest post centu¹
 annos hae uia decreta, quae sine spūs. cons. non sunt excogitata, a uiris
 non dico haereticis sed Catholicis, idq; in prospectum senatoris ecclesie
 rursam in dubium reuocanda esse. quid obsecro haberetis animi!
 nonne in cassum laborasse uideremini. nonne illoz audaciam merito
 arguendam iudicio posset contendere? at uidete ne forte eam quaezelam
 Con. Flor. relinquatis. Eug. iij. Pont. max. edicto conueniunt undiq;
 de conciliandis Graecis et Armenis multa cum sollicitudine tractatu¹
 fidei regula proposita. sacramentoz ritus praescripti. C. loco ubi
 de Ordine agebatur, profertur sextum sacramentum esse Ordinem, cuius
 ut caeteroz et formam ministrum exposuit, enumeratisq; maioribus, et mi-

Con. Flor.

77
noribus ordinibus subdit effectum illius esse augmentum gratiae ad recte mori-
strandum, quod adhuc ultro contendimus. Quae mensura menti illius decreta
menti fueritis demeretur uobis. Ut igitur quod habeo iudicium semel expli-
cem ita decerni optarem. Primum sacerdotij ordinem ab ecclesia rejicere
i. negare sacramentum esse aperta est haeresis; parum dixi; subuersio
religionis Christianae, ac euangelicae legis. Cum enim exterior cultus non
testamenti ad sacrificium altaris ordinetur, sublato illo fundamento nec
est omnia concedere. ablati quoque sacerdoti legis etiam translato fit
secundum Apostoli collectionem, etiam in totum orbem inuizy merito
iudicari possunt qui tantum munus a Deo collatum non agnoscent
quo post Christum nihil magis donari poterit, nec mundi huius huius
dulcius futura est quam uisibile sacrificium altaris, quod cum
latum fuerit, tunc appropinquasse tempus a Daniele praemisum intelligi

Dan. 12

18.6
Draconatum a numero sacerdotum ordinum excludere ut mea fere opinio
erroneum est haeresisque proximum, praeter multa quae a doctissimis
uiris sunt allata ex primae ecclesiae traditionibus libere expendere
loca scripturae. prior est act. 6 ubi de septem Draconibus electis
quo loco manifeste colligitur ad saerum aliquod ministerium designari
esse. Nam si solum ad ministerium mensa, cur tam pauci ex tanta
fidelium multitudine qui uix ad ministrandum centum Som-
sae essent, cum eo tempore plura quam octo millia essent duris
Deinde tam accurata populi attentio ut essent pleni spiritu cum seculari mi-
nisterio non conuenit. Postremo cum esset tunc temporalium rerum admini-
stratio eam Apostoli cum hac solemnitate commisisse leguntur, ut orantes non
imponerent. erat ergo spirituale diuinumque officium quod illis tradere uoluerunt
quare libenter illis consentio qui censent quod illi mensarum praefectura
annexa erat Quaezistria dispensatio. Nam eo tempore in memoriam eius
Dnica praesens coicere solebant. Et sic hoc est diligenti examine praesens
Posterior

Num. 3

Posterior locus est is Pauli, habentis ministerium fidei in conscia pura
 quis hoc ad secularē munus obeundum quesivit sequitur et hoc idem
 probent? p^o et sic, hoc est diligenti examine precedente ministrant nullū
 crimen habentes uos ipsi cogitate, quale ministerium eorū futurum erat
 ad quod obeundum interna puritas, exteriusq; testimonium necessariū est
 De Subdiaconatu non est res tam aperta, uerum existimo absq; temeritate
 non posse negari sacrum ordinem esse nec adducenda sunt multa antiquorū
 Patrum, et Doctorū testimonia, quibus de hoc gradu mentio est. tantum admo-
 nere cupio institutionis antiquae secundum quam subdiacono permittitur
 ad altare accedere cum sacerdotis uasa lintea q; sacra manu contingere
 quod nulli aliorū fas est, nec parui momenti esse debet recedentibus quod
 olim uasa sanctuarij inuoluebant filij Aarōn, sicq; inuoluta tradebat
 portanda filij Caath, quibus sine mortis periculo cernere aut contrahere
 non licebat. demde saceratis uestibus ordinatur, sicut et Diaconus, et
 quod maiori attentione dignū perpetua continentia uoto sacratu, quo
 nunq; astringeretur, nisi esset sacro ministerio addictus. Ceterum olim
 cum pauci essent ministri unus Diaconus plurimum obibat ministrare
 eo quod non tam frequens esset eius ordinis mentio

Num. 4.

De minoribus ordinibus mihi quidem persuasum est a Crō D^{no} msh
 tutos, esseq; sacramenta, quibus grā infunditur character imprimitur
 Sic tñ, ut tanto sit gratia uerior, quanto ad altius officium assumuntur
 et quamuis non sint erroris arguendi, qui contra opinantur. Ego tñ
 his cōiecturis rem hanc suaderi satis arbitror. Prima sit, An a solici-
 tudine disposita sunt ministeria leuitica gentis in antiquo tabernaculo
 de quo Apostolus ait quod habuit iustificationem culturae, et sanctum
 secularē, ut tantum non sit prophanū comparatione templi nrī, quo modo
 credendum est sacri altaris functiones a Crō esse omisas. olim tribum
 Leui separabat, a reliquis eam in familias distribuit, ac domos, demde
 officia

19 20

Hebra. 9

Num.

Ps. 86

3. Reg. 10

Ps. 9

Ps.

Ps. 119

3. 20

1. 8. 28

4. 20

off. sacerdotu, Stationes Levitar, ta accurati disposuit, et illius s. sacrospey no deservit
 ministros. cu tri scriptu sit, quod dilegit Dns portas Sion sup oia tabernacula Jacob. Hoc e
 videtur in ecc. minima pluris esse ac facit q oia sacram. Antiqua. 2. mte illa q max
 tollit Salomonis sapiam q Saboz regna suspensam tenuit, sicut illa q scriptura refert. praecepit
 cu vidisset domu qui edificauerat cibos mensa habitacula seruoz, ordinesq, ministrantiu
 ex ordine distributioneq, offoz, sapiens Regum sapiam regis mirabat. Amen duo uobis plus q
 non hic qui no ta sapiens q ipa sapia. Edificauit sibi domu eccia, excidit colunas. 7. 1. sacram
 quar e max. Hoc altaris sacram. et suaderi uobis poterit nulli. Sic ee ordine ministrantiu
 terra a Dno instituta, cu coelestis spūs tremebundi adsint huius celebrationi q in Dialo
 sacer. refert Oris. cuida uero seo reuelatu esse. Adde quod nulli rei sacra sic cultus debet
 ac ipsi. Sed inuisibili spē inuisibili assistenti. famuloz uero multitudo dignitati est etiam
 gibus ut ait sapiens in multitudine populi dignitas regis. Tertia rō coniectura mouetur
 det Salomoni filio impensas construendo templo, reliquit, exemplariq, tradidit futura
 ad minima usq, de quibus omnibus subicit. Haec oia manu dni uenerūt ad me scripta, ut
 intelligerem uniuersa opera exemplaris quis ordo fidelium minus huius fuisse. Corin. 2. 13.
 Aplos crediderit, immo uniuersam ecciam quam dauidē opa filii, aut minus consilium
 ueritati q dicit. umbro multa habebat illis dicere quae no poterant infirmi portare
 spū ueritatis edocti sūt. Postremo coniecti obsecro illa uerba hoc facite in mem. con
 notationem. huius s. synodo primum dicta esse quid faciendum ille praeceperat in sui mem.
 quod non sumo studio a nobis peragendum esset in meam inquit, qui tanta uobis caritas
 qui pro uobis talia sustinui, qui me pro uobis ecce trado. Adde in memoriam praeterit
 panem illum quem nra ederent aperta facie superni Spiritus nobis inuideri poterat. et
 uerbis non intelligemus oia nobis exhibita, pracepta institutaq, fuisse. quae ad cultu
 tanti sacrospeij nec. erant. Ego uero his adducor tunc impleti oia condidit. Res
 resurrectionem apertius explicuisse eum per multos dies appaerens eis loquente
 regno Dei Tandem sic opinanti et in modo loquendi cautiores oportet esse. quae
 septem sint gradus quoz quilibet sacramenti. non subinde aut. 7. sacramenta ordines
 7. spēs huius sacram. referre oportet. sed unum esse sacram. ad cuius perfectionem
 gradus coeurrunt. Sunt itaq, diuersi gradus unius spēs sicut in pōi inuisibilitatis
 ueritur graduum diuersitas in ecclesia, alius in Pont. sumo, alius in Epīs, alius
 in sacerdotibus. et tri una spēs est constans unius dictionis. sic de ordinis sacri
 censeere oportet. Ex quibus iam constat qua censura sextus articulus dignus
 est enim temeritas blasphemantū eccia ritus dicere quod unctio sit permittenda
 aut cotemnenda cum oppositum sit demonstratum. Supererat de effectu
 an s. tradat. spūs. q erat 2. pars illius arti. 6. tri sequenti q thomi comarlinus
 atq, hactenus de 1. parte